

Ανακοίνωση

Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2015

Λευκωσία, 23 Νοεμβρίου 2015

Κύρια Σημεία

- Τα δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών μειώθηκαν κατά €649 εκατ. ή 5% το γ' τρίμηνο 2015, με περίπου το μισό της μείωσης να οφείλεται στην πώληση της πλειοψηφίας των δραστηριοτήτων στη Ρωσία
- Οι καταθέσεις πελατών στην Κύπρο αυξήθηκαν κατά €527 εκατ. ή 5% το γ' τρίμηνο 2015 και ο δείκτης δανείων προς καταθέσεις (Δ/Κ) βελτιώθηκε σε 132%
- Η χρηματοδότηση από τον Μηχανισμό Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA) μειώθηκε κατά €1,6 δις μετά τις 30 Ιουνίου 2015 στο σημερινό επίπεδο των €4,3 δις
- Ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (με μεταβατικές διατάξεις) αυξήθηκε κατά 70 μονάδες βάσης κατά το γ' τρίμηνο 2015 σε 15,6%
- Συνεχής εποπτικός διάλογος με την ΕΚΤ σχετικά με τη Διαδικασία Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ). Λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα κεφαλαιακή του θέση, το Συγκρότημα δεν αναμένει να χρειαστεί να προβεί σε έκδοση κεφαλαίου
- Τα κέρδη μετά τη φορολογία από συνεχιζόμενες δραστηριότητες και τα κέρδη μετά τη φορολογία, για το εννιάμηνο 2015, ανήλθαν σε €115 εκατ. και €73 εκατ., αντίστοιχα

Δήλωση John Patrick Hourican, Διευθύνοντος Συμβούλου Συγκροτήματος Τράπεζας Κύπρου:

Έχουμε σημειώσει περαιτέρω πρόοδο στην επίτευξη των στρατηγικών μας στόχων το γ' τρίμηνο 2015. Έχουμε ενισχύσει τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 κατά 70 μονάδες βάσης σε 15,6%, λόγω της μείωσης των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων που σχετίζονται με την πώληση της πλειοψηφίας των δραστηριοτήτων στη Ρωσία και της αύξησης κεφαλαίων μέσω κερδοφορίας. Παρόλα αυτά, είμαστε σε συνεχή εποπτικό διάλογο με την ΕΚΤ για τη ΔΕΕΑ και δεν αναμένουμε ότι το Συγκρότημα θα χρειαστεί να εκδώσει κεφάλαια. Σημειώνουμε περαιτέρω πρόοδο στην ομαλοποίηση της χρηματοδοτικής μας δομής, με την καταθετική μας βάση στην Κύπρο να αυξάνεται κατά €527 εκατ. ή 5% κατά τη διάρκεια του τριμήνου και με τον δείκτη δανείων προς καταθέσεις να βελτιώνεται σε 132%. Μετά τις 30 Ιουνίου 2015, αποπληρώσαμε €1,6 δις χρηματοδότησης από τον ELA, μειώνοντας τον, στο σημερινό επίπεδο των €4,3 δις, μείωση ύψους 62% από το υψηλότερο επίπεδο. Η ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου παρουσιάζει περαιτέρω σημάδια βελτίωσης, με τα δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών να μειώνονται κατά €649 εκατ. ή 5% κατά τη διάρκεια του τριμήνου. Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο παραμένει ικανοποιητικό και ο δείκτης κόστος προς έσοδα για το εννιάμηνο 2015 διαμορφώθηκε στο ικανοποιητικό 38%. Τέλος, τα κέρδη πριν τις προβλέψεις και τις απομειώσεις και τα κέρδη μετά τη φορολογία, για το εννιάμηνο 2015, ανήλθαν σε €490 εκατ. και €73 εκατ., αντίστοιχα.

Κατά τη διάρκεια του τριμήνου, ολοκληρώσαμε την πώληση της πλειοψηφίας των δραστηριοτήτων στη Ρωσία, συμπεριλαμβανομένης και της θυγατρικής τράπεζας Uniastrum. Με την πώληση αυτή, ολοκληρώσαμε τη διάθεση των θυγατρικών τραπεζών στο εξωτερικό που είχαν καθοριστεί για πώληση. Έχουμε εξαλείψει πιθανούς μελλοντικούς κινδύνους που σχετίζονται με τις δραστηριότητές στη Ρωσία, και συγχρόνως έχουμε μειώσει κατά €550 εκατ. τα σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία βελτιώνοντας την εποπτική κεφαλαιακή μας θέση κατά 30 μονάδες βάσης.

Οι προσπάθειες μας για διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου εντατικοποιούνται. Οι αναδιαρθρώσεις δανείων παραμένουν σε υψηλό επίπεδο και είμαστε κοντά στην ολοκλήρωση των αναδιαρθρώσεων σημαντικού μέρους των μεγάλων μας δανειοληπτών. Οι αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο, σε συνδυασμό με τους βελτιωμένους οικονομικούς δείκτες της Κυπριακής οικονομίας, στηρίζουν τις προσπάθειες της Τράπεζας για την αντιμετώπιση των προβληματικών της δανείων και τη βελτίωση της ποιότητας του δανειακού της χαρτοφυλακίου.

Η απόδοση της Κυπριακής οικονομίας συνεχίζει να είναι καλύτερη από το αναμενόμενο, παρά το σχετικά δυσμενές εξωτερικό οικονομικό περιβάλλον. Η δημοσιονομική επίδοση της Κύπρου είναι άνω των προσδοκιών και η κυβέρνηση πρόσφατα άντλησε ρευστότητα από τις διεθνείς αγορές για τρίτη φορά από την αρχή του προγράμματος διάσωσης. Καθώς το πρόγραμμα της Τρόικας πλησιάζει την ολοκλήρωση του στις αρχές του 2016, καλούμε τις αρχές να διατηρήσουν τη δυναμική των μεταρρυθμίσεων για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας καθώς και την προσέλκυση των αναγκαίων ξένων επενδύσεων στη χώρα. Με στόχο την περαιτέρω στήριξη της ανάκαμψης της Κυπριακής οικονομίας, η Τράπεζα παρέχει δάνεια σε βιώσιμες επιχειρήσεις και ιδιώτες, δημιουργώντας προϋποθέσεις για τόνωση της εγχώριας οικονομικής δραστηριότητας. Μέσω συγκεκριμένων, στοχευμένων και έγκαιρων ενεργειών, δημιουργούμε έναν πιο δυνατό οργανισμό, επικεντρωμένο στους στόχους του, ικανό να στηρίξει την ανάκαμψη της Κυπριακής οικονομίας. Ως ο μεγαλύτερος χρηματοοικονομικός οργανισμός στην Κύπρο, η επίδοση της Τράπεζας σχετίζεται σε μεγάλο βαθμό με τις οικονομικές και λειτουργικές συνθήκες στην Κύπρο και θα επωφεληθεί σημαντικά από την οικονομική ανάκαμψη.

Προφίλ Συγκροτήματος

Το Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου ιδρύθηκε το 1899 και είναι ο μεγαλύτερος χρηματοοικονομικός οργανισμός στην Κύπρο. Το Συγκρότημα προσφέρει ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών που περιλαμβάνει τραπεζικές υπηρεσίες, χρηματοδοτήσεις, φάκτοριγκ, χρηματοεπενδυτικές υπηρεσίες, διαχείριση κεφαλαίων και ασφάλειες γενικού κλάδου και ζωής. Το Συγκρότημα λειτουργεί μέσω 135 καταστημάτων, από τα οποία 129 λειτουργούν στην Κύπρο, 1 στη Ρουμανία, 4 στο Ηνωμένο Βασίλειο και 1 στα Channel Islands. Επιπλέον, η Τράπεζα λειτουργεί γραφεία αντιπροσωπείας στη Ρωσία, την Ουκρανία και την Κίνα. Το Συγκρότημα εργοδοτεί 4.610 άτομα διεθνώς. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, το Σύνολο Περιουσιακών Στοιχείων του Συγκροτήματος ανερχόταν σε €24,2 δις και τα Ίδια Κεφάλαια του σε €3,5 δις.

A. Σύνοψη Οικονομικών Αποτελεσμάτων για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2015

Κύρια Σημεία Ισολογισμού

- Ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (με μεταβατικές διατάξεις) αυξήθηκε κατά 70 μονάδες βάσης και ανήλθε σε 15,6%¹ στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, λόγω της μείωσης των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων μετά την πώληση της πλειοψηφίας των δραστηριοτήτων στη Ρωσία και της αύξησης κεφαλαίων μέσω κερδοφορίας. Ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (χωρίς μεταβατικές διατάξεις) ανήλθε σε 15,1% στις 30 Σεπτεμβρίου 2015.
- Το Συγκρότημα είναι σε εποπτικό διάλογο με την ΕΚΤ σχετικά με τη ΔΕΕΑ. Το Συγκρότημα αμφισβητεί συγκεκριμένες από τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από την ΕΚΤ για τον καθορισμό των προβλέψεων σχετικά με την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου. Εάν ληφθεί υπόψη η επίδραση της αναπροσαρμογής που σχετίζεται με τις προβλέψεις που υπολογίστηκαν από την ΕΚΤ και η οποία κατά την άποψη του Συγκροτήματος, δεν έχει αναγνωριστεί μέχρι σήμερα, ύψους περίπου €600 εκατ., θα υπήρχε μία μείωση στον Δείκτη Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ύψους 2,4% (πριν τη φορολογία). Λαμβάνοντας υπόψη τον δείκτη Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, ο οποίος ανέρχεται σε 15,6% και την αναμενόμενη έκβαση της διαδικασίας της ΔΕΕΑ, ακόμα και μετά την προσαρμογή για τυχόν επιπρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις ως αποτέλεσμα του επιτόπιου εποπτικού ελέγχου, το Συγκρότημα δεν αναμένει να χρειαστεί να προβεί σε έκδοση κεφαλαίου.
- Η χρηματοδοτική δομή της Τράπεζας βελτιώνεται, με τις καταθέσεις πελατών στην Κύπρο να αυξάνονται κατά €527 εκατ. κατά το γ' τρίμηνο 2015. Ο δείκτης Δ/Κ βελτιώθηκε στο 132% και οι καταθέσεις πελατών αυξήθηκαν στο 56% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων, σε σύγκριση με 54% στις 30 Ιουνίου 2015.
- Κατά τη διάρκεια του γ' τριμήνου 2015, η χρηματοδότηση από τον Μηχανισμό Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA) μειώθηκε κατά €1 δις σε €4,9 δις στις 30 Σεπτεμβρίου 2015. Μετά το τέλος του τριμήνου, η χρηματοδότηση από τον ELA μειώθηκε περαιτέρω κατά €600 εκατ. στο σημερινό επίπεδο των €4,3 δις.
- Κατά το γ' τρίμηνο 2015 ο ισολογισμός μειώθηκε περαιτέρω κατά €1,2 δις, κυρίως λόγω της πώλησης της πλειοψηφίας των δραστηριοτήτων στη Ρωσία.
- Τα δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών² μειώθηκαν κατά €649 εκατ. κατά τη διάρκεια του γ' τριμήνου 2015 και ανήλθαν σε €11.998 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, αντιπροσωπεύοντας το 52% του συνόλου των δανείων³ (δείκτης δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών). Το ποσοστό κάλυψης των δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών με προβλέψεις ανήλθε σε 41%⁴ στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, ενώ λαμβάνοντας υπόψη τα μη αναγνωρισμένα έσοδα από τόκους στα συμβατικά υπόλοιπα των δανείων, το ποσοστό κάλυψης των δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών με προβλέψεις, ανέρχεται σε 52%⁵.

Κύρια Σημεία Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων⁶

- Τα καθαρά έσοδα από τόκους για το εννιάμηνο 2015 ανήλθαν σε €644 εκατ. και το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο ανήλθε σε 3,85%. Τα καθαρά έσοδα από τόκους για το γ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €205 εκατ., σε σύγκριση με €212 εκατ. για το β' τρίμηνο 2015, αντικατοπτρίζοντας την πλήρη επίδραση από την αποπληρωμή μέρους ομολόγου από την Κυπριακή Δημοκρατία στις αρχές Ιουνίου 2015 και τις ενέργειες απομόχλευσης. Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο για το γ' τρίμηνο 2015 ανήλθε σε 3,70%, σε σύγκριση με 3,79% για το β' τρίμηνο 2015.
- Τα συνολικά έσοδα για το εννιάμηνο 2015 ανήλθαν σε €786 εκατ. Τα συνολικά έσοδα για το γ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €251 εκατ., σε σύγκριση με €261 εκατ. για το β' τρίμηνο 2015.

¹ Περιλαμβάνει κέρδη για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, τα οποία έχουν ανεξάρτητα επαληθευθεί.

² Τα δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών ορίζονται ως τα δάνεια με συγκεκριμένη πρόβλεψη και τα δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών, αλλά όχι απομειωμένα.

³ Τα δάνεια αναφέρονται πριν την αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε σχέση με τα δάνεια που αποκτήθηκαν από τη Λαϊκή Τράπεζα (η διαφορά μεταξύ του συμβατικού οφειλόμενου ποσού και της εύλογης αξίας των δανείων κατά την ημερομηνία της εξαγοράς) ύψους €1.266 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2015 (σε σύγκριση με €1.351 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2015) και συμπεριλαμβάνουν τα δάνεια των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων, καθώς και των δραστηριοτήτων που αναγνωρίστηκαν ως ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση.

⁴ Το ποσοστό κάλυψης των δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών με προβλέψεις υπολογίζεται ως το σύνολο των συσσωρευμένων προβλέψεων για απομείωση δανείων, της αναπροσαρμογής στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση και των προβλέψεων για στοιχεία εκτός ισολογισμού (ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις), ως προς το σύνολο των δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών.

⁵ Ο δείκτης υπολογίζεται τόσο με την αναπροσαρμογή των συσσωρευμένων προβλέψεων για απομείωση δανείων όσο και των υπολοίπων των δανείων, ώστε να περιλαμβάνουν οποιαδήποτε μη αναγνωρισμένα έσοδα από τόκους που οφείλονται στα συμβατικά υπόλοιπα των δανείων.

⁶ Από το δ' τρίμηνο 2014, οι εργασίες του Συγκροτήματος στη Ρωσία αναγνωρίζονται ως ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση και έχουν παρουσιαστεί ως μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5. Τον Σεπτέμβριο 2015, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την πώληση της πλειοψηφίας των δραστηριοτήτων της στη Ρωσία. Το υπόλοιπο μέρος των δραστηριοτήτων που δεν έχει πωληθεί έχει παύσει να αναγνωρίζεται ως ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση και έχει κατηγοριοποιηθεί ως συνεχιζόμενες δραστηριότητες. Επιπρόσθετα, οι συγκριτικές πληροφορίες έχουν επαναταξινομηθεί για να αντικατοπτρίζουν την αλλαγή στην παρουσίαση των ζημιών απομείωσης άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών μέσων και των αποτελεσμάτων από τη μεταβολή στην εύλογη αξία και πωλήσεις επενδύσεων σε ακίνητα στην εντοπιζόμενη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Η παρουσίαση των 'Κερδών από αποαναγνώριση δανείων και αλλαγών στις αναμενόμενες ταμειακές ροές για δάνεια που αποκτήθηκαν' έχει αλλάξει ώστε να παρουσιάζονται σε συνάρτηση με τις 'Προβλέψεις για απομείωση δανείων' στην εντοπιζόμενη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Η Τράπεζα θεωρεί, ότι αυτή η παρουσίαση είναι πιο σχετική αφού θεωρεί ότι τέτοια κέρδη και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές (κυρίως προέρχονται από την αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση των δανείων που αποκτήθηκαν) σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο. Αυτή η αλλαγή στην παρουσίαση δεν έχει κανένα αντίκτυπο στα κέρδη της περιόδου.

- Τα **συνολικά έξοδα** για το εννιάμηνο 2015 ανήλθαν σε €296 εκατ. και ο δείκτης κόστος προς έσοδα ανήλθε σε 38%. Τα συνολικά έξοδα για το γ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €102 εκατ., σε σύγκριση με €92 εκατ. το β' τρίμηνο 2015, κυρίως λόγω των μειωμένων εξόδων μάρκετινγκ, συμβουλευτικών και επαγγελματικών εξόδων κατά τη διάρκεια του β' τριμήνου 2015.
- Τα **κέρδη πριν τις προβλέψεις και τις απομειώσεις⁷, τα έξοδα αναδιάρθρωσης και τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες** για το εννιάμηνο 2015 ανήλθαν σε €490 εκατ. Τα κέρδη πριν τις προβλέψεις και τις απομειώσεις, τα έξοδα αναδιάρθρωσης και τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες για το γ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €149 εκατ., σε σύγκριση με €169 εκατ. για το β' τρίμηνο 2015.
- Οι **προβλέψεις για απομείωση δανείων (συνεχιζόμενες δραστηριότητες) και κέρδη από αποαναγνώριση δανείων και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές για δάνεια που εξαγοράστηκαν** για το εννιάμηνο 2015 ανήλθαν σε €329 εκατ.⁸. Οι προβλέψεις για απομείωση δανείων (συνεχιζόμενες δραστηριότητες) και κέρδη από αποαναγνώριση δανείων και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές για δάνεια που εξαγοράστηκαν για το γ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €96 εκατ., σε σύγκριση με €123 εκατ. για το β' τρίμηνο 2015.
- Τα **κέρδη μετά τη φορολογία από συνεχιζόμενες δραστηριότητες⁹** για το εννιάμηνο 2015 ανήλθαν σε €115 εκατ. Τα κέρδη μετά τη φορολογία από συνεχιζόμενες δραστηριότητες για το γ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €45 εκατ., σε σύγκριση με €15 εκατ. για το β' τρίμηνο 2015.
- Οι **ζημιές από ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση/μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες** για το εννιάμηνο 2015 ανήλθαν σε €38 εκατ., αντικατοπτρίζοντας ζημιές από τις δραστηριότητες στη Ρωσία.
- Τα **καθαρά κέρδη από πώληση μη κύριων περιουσιακών στοιχείων** για το εννιάμηνο ανήλθαν σε €23 εκατ.¹⁰ και περιλαμβάνουν τις ζημιές από την πώληση της πλειοψηφίας των δραστηριοτήτων στη Ρωσία και άλλων μη κύριων περιουσιακών στοιχείων. Από την πώληση της πλειοψηφίας των δραστηριοτήτων στη Ρωσία προέκυψε λογιστική ζημιά ύψους €23 εκατ., η οποία αποτελείται από ζημιά ύψους €28 εκατ. από τη μεταφορά των σχετικών αποθεματικών συναλλαγματικών διαφορών στο λογαριασμό αποτελεσμάτων και κέρδη ύψους €5 εκατ. που αντιπροσωπεύουν τη διαφορά του τιμήματος πώλησης και της καθαρής λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων.
- Τα **κέρδη μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Τράπεζας** για το εννιάμηνο 2015 ανήλθαν σε €73 εκατ. Τα κέρδη μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Τράπεζας για το γ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €13 εκατ., σε σύγκριση με €31 εκατ. για το β' τρίμηνο 2015.

⁷ Αποτελούνται από προβλέψεις για απομείωση δανείων και απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, μείον τα κέρδη από αποαναγνώριση δανείων και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές δανείων που αποκτήθηκαν.

⁸ Οι προβλέψεις για απομείωση δανείων και τα κέρδη από αποαναγνώριση δανείων και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές δανείων που αποκτήθηκαν, περιλαμβανομένων των προβλέψεων για απομείωση των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων, ανήλθαν σε €372 εκατ. για το εννιάμηνο 2015 και €109 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2015.

⁹ Ορίζονται ως τα κέρδη μετά τη φορολογία εξαιρουμένων των εξόδων αναδιάρθρωσης, των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων και των καθαρών κερδών από την πώληση μη κύριων δραστηριοτήτων.

¹⁰ Περιλαμβάνει κέρδη ύψους €31 εκατ. από την αποπληρωμή ομολόγου από την Κυπριακή Δημοκρατία, ζημιές ύψους €23 εκατ. από τη πώληση της πλειοψηφίας των δραστηριοτήτων στη Ρωσία και καθαρά κέρδη ύψους €15 εκατ. από την πώληση άλλων μη κύριων περιουσιακών στοιχείων

B. Ανάλυση των Οικονομικών Αποτελεσμάτων για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2015

B.1 Ανάλυση Ισολογισμού

B.1.1 Κεφαλαιακή Βάση

Τα ίδια κεφάλαια ιδιοκτητών της Τράπεζας διαμορφώθηκαν σε €3.538 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2015. Ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (με μεταβατικές διατάξεις) ανήλθε σε 15,6% στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, σε σύγκριση με 14,9% στις 30 Ιουνίου 2015 και 14,0% στις 31 Δεκεμβρίου 2014. Ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 χωρίς μεταβατικές διατάξεις, προσαρμοσμένος για τις Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις¹¹, ανήλθε σε 15,1% στις 30 Σεπτεμβρίου 2015. Κατά τη διάρκεια του τριμήνου, ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 επωφελήθηκε από τη μείωση των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων που σχετίζονται με την πώληση της πλειοψηφίας των δραστηριοτήτων στη Ρωσία, η οποία μείωσε τα σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία κατά περίπου €550 εκατ. και βελτίωσε τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 κατά περίπου 30 μονάδες βάσης.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) διεξάγει τη Διαδικασία Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ), καθώς και επιτόπιους ελέγχους στο Συγκρότημα. Ο σκοπός της επιτόπιας επιθεώρησης ήταν η εξέταση και αξιολόγηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων του Συγκροτήματος, καθώς και των δανείων που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης και είναι ενήμερα, με ημερομηνία αναφοράς την 31 Δεκεμβρίου 2014.

Η επιτόπια επιθεώρηση και η συναφή προκαταρκτική επιστολή αναφέρει ότι, στη βάση τροποποιημένων παραδοχών, κατά την κρίση της ΕΚΤ, υπάρχει μια αναπροσαρμογή των προβλέψεων ύψους περίπου €300 εκατ. για το χαρτοφυλάκιο που επιθεωρήθηκε σε ατομική βάση (judgemental portfolio) και περίπου €700 εκατ. για το χαρτοφυλάκιο που επιθεωρήθηκε σε συλλογική βάση (statistical portfolio), η οποία σχετίζεται κυρίως με την ανακτήσιμη αξία των εξασφαλίσεων με ακίνητα. Το Συγκρότημα αμφισβητεί συγκεκριμένες από τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν και βρίσκεται σε εποπτικό διάλογο με την ΕΚΤ. Το Συγκρότημα, μέσα στα πλαίσια της συνήθους εφαρμογής της μεθοδολογίας του για τον καθορισμό των προβλέψεων, έχει ήδη αναγνωρίσει την πλειονότητα των προβλέψεων που αφορούν το χαρτοφυλάκιο που θεωρήθηκε σε ατομική βάση από την ΕΚΤ και μέρος (περίπου €100 εκατ.) των προβλέψεων που αφορούν το χαρτοφυλάκιο που θεωρήθηκε σε συλλογική βάση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2015. Το Συγκρότημα δεν θεωρεί ότι οι υπολογιζόμενες αναπροσαρμογές από την ΕΚΤ υποδεικνύουν ότι δεν είναι εναρμονισμένο με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

Εν πάσει περιπτώσει, το Συγκρότημα θα συνεχίσει να παρακολουθεί και να επανεκτιμά τις παραδοχές, τις εκτιμήσεις και τη μεθοδολογία του αναφορικά με τις προβλέψεις στα πλαίσια των συνθηκών που επικρατούν στην αγορά, καθώς και άλλες σχετικές εξελίξεις, πάντοτε στο πλαίσιο και τις οδηγίες που παρέχονται από τα ΔΠΧΑ.

Εάν ληφθεί υπόψη η επίδραση της αναπροσαρμογής που σχετίζεται με τις προβλέψεις που υπολογίστηκαν από την ΕΚΤ και η οποία κατά την άποψη του Συγκροτήματος, δεν έχει αναγνωριστεί μέχρι σήμερα, ύψους περίπου €600 εκατ., θα υπήρχε μία μείωση στον Δείκτη Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ύψους 2,4% (πριν τη φορολογία).

Το Συγκρότημα αναμένει ότι ο διάλογος που σχετίζεται με τη ΔΕΕΑ της ΕΚΤ και η διαδικασία της επιτόπιας επιθεώρησης και των συναφών θεμάτων θα ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2015. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2015 ο απαιτούμενος δείκτης CET1 με βάση τις συμπληρωματικές πρόνοιες του Πυλώνα II ανέρχεται σε 5,2% (με τον συνολικό ελάχιστο CET1 να ανέρχεται στο 13,2%) και μπορεί να μειωθεί περαιτέρω από μελλοντικές ζημιές ύψους μέχρι €658 εκατ. και μέχρι 8% δείκτη CET1. Ο αναθεωρημένος δείκτης CET1 με βάση τις συμπληρωματικές πρόνοιες του Πυλώνα II (Pillar II) καθορίστηκε προκαταρκτικά από την ΕΚΤ στο 3,75%, με τον συνολικό ελάχιστο δείκτη CET1 να ανέρχεται στο 11,75%. Λαμβάνοντας υπόψη τον δείκτη Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, ο οποίος ανέρχεται σε 15,6% και την αναμενόμενη έκβαση της διαδικασίας της ΔΕΕΑ, ακόμα και μετά την προσαρμογή για τυχόν επιπρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις ως αποτέλεσμα του επιτόπιου εποπτικού ελέγχου, το Συγκρότημα αναμένει ότι θα πληροί τόσο τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα I, όσο και τις αναθεωρημένες κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα II, και ως εκ τούτου το Συγκρότημα δεν αναμένει να χρειαστεί να προβεί σε έκδοση κεφαλαίου.

B.1.2 Καταθέσεις Πελατών και Δάνεια

¹¹ Οι προσαρμογές σχετίζονται με αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ύψους €443 εκατ. και αναγνωρίζονται με φορολογικές ζημιές ύψους €3,5 δις και μπορούν να συμψηφιστούν με μελλοντικά κέρδη της Τράπεζας για περίοδο 15 ετών, με φορολογικό συντελεστή 12,5%. Επιπλέον, υπάρχουν φορολογικές ζημιές ύψους περίπου €8,1 δις για τις οποίες δεν έχει αναγνωριστεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση. Η αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης υποστηρίζεται από τις προβλέψεις της διεύθυνσης και λαμβάνει υπόψη την ανακτησιμότητα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων εντός της περιόδου λήξης τους.

Οι συνολικές καταθέσεις πελατών του Συγκροτήματος ανήλθαν σε €13.608 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, σε σύγκριση με €13.629 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2015 και €13.169 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2014. Αναπροσαρμόζοντας για τη πώληση της Uniastrum, οι καταθέσεις πελατών του Συγκροτήματος αυξήθηκαν κατά €581 εκατ. κατά το γ' τρίμηνο 2015.

Οι καταθέσεις πελατών στην Κύπρο αυξήθηκαν κατά €527 εκατ. κατά το γ' τρίμηνο 2015 και ανήλθαν σε €12.158 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, αποτελώντας το 89% του συνόλου των καταθέσεων του Συγκροτήματος. Το μερίδιο αγοράς επί των καταθέσεων¹² της Τράπεζας στις καταθέσεις στην Κύπρο ανήλθε σε 26,5% στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, σε σύγκριση με το χαμηλό των 24,6% στις 30 Νοεμβρίου 2014. Καθαρές πελατειακές εισροές¹³ καταγράφηκαν κατά την διάρκεια, καθώς και μετά το τέλος, του γ' τριμήνου 2015. Οι καταθέσεις πελατών εξακολουθούν να αποτελούν την κύρια πηγή χρηματοδότησης του Συγκροτήματος, με τη συνεισφορά τους προς τη συνολική χρηματοδότηση του Συγκροτήματος να αυξάνεται σταδιακά. Οι καταθέσεις πελατών αποτελούσαν το 56% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, σε σύγκριση με 54% στις 30 Ιουνίου 2015 και με το χαμηλό των 48% στις 31 Μαρτίου 2014. Ο δείκτης Δ/Κ βελτιώθηκε σε 132% στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, σε σύγκριση με 139%¹⁴ (αναπροσαρμοσμένο) στις 30 Ιουνίου 2015 και με το υψηλό των 151% στις 31 Μαρτίου 2014.

Τα δάνεια¹⁵ του Συγκροτήματος ανήλθαν σε €22.863 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, σε σύγκριση με €23.926 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2015 και €23.772 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2014. Τα δάνεια στην Κύπρο ανήλθαν σε €20.976 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2015 και αντιπροσωπεύουν το 92% του συνόλου των δανείων του Συγκροτήματος. Η Τράπεζα είναι ο μεγαλύτερος δανειστής στην Κύπρο με το μερίδιο αγοράς επί των δανείων να ανέρχεται σε 39,3% στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, σε σύγκριση με 38,5% στις 30 Ιουνίου 2015. Τα δάνεια στο Ηνωμένο Βασίλειο (€1.140 εκατ.) αντιπροσωπεύουν το 5% του συνόλου.

B.1.3 Δανεισμός από το Ευρωσύστημα

Ο δανεισμός της Τράπεζας από το Ευρωσύστημα ανήλθε σε €5,4 δις στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, και αποτελείται από δανεισμό από τον ELA ύψους €4,9 δις και δανεισμό από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) ύψους €500 εκατ. Η Τράπεζα χρησιμοποίησε πελατειακές εισροές και έσοδα από απομόχλευση¹⁶ για μείωση του δανεισμού της από τον ELA κατά €2,5 δις κατά τους πρώτους εννιά μήνες του 2015. Τον Οκτώβριο 2015, μετά την τροποποίηση των όρων του Προγράμματος Καλυμμένων Ομολόγων, η πιστοληπτική αξιολόγηση των διακρατούμενων καλυμμένων ομολόγων, εξασφαλισμένα με ενυπόθηκα οικιστικά δάνεια, αναβαθμίστηκε σε Baa3 από B1. Μετά από την αναβάθμιση της πιστοληπτικής τους αξιολόγησης στην επενδυτική κατηγορία (investment grade), τα καλυμμένα ομόλογα έχουν γίνει αποδεκτά περιουσιακά στοιχεία για πιστοδοτικές πράξεις του Ευρωσυστήματος και, ως εκ τούτου, έχουν χρησιμοποιηθεί ως εξασφάλιση για δανεισμό από την ΕΚΤ. Μέσω αυτής της συναλλαγής, το Συγκρότημα άντλησε €550 εκατ. από την ΕΚΤ για αποπληρωμή χρηματοδότησης από τον ELA. Μετά τις 30 Σεπτεμβρίου 2015, η χρηματοδότηση από τον ELA μειώθηκε περαιτέρω κατά €600 εκατ. στο σημερινό επίπεδο των €4,3 δις. Συνολικά, η χρηματοδότηση από τον ELA έχει μειωθεί κατά €7,1 δις από το υψηλό των €11,4 δις τον Απρίλιο 2013.

B.1.4 Ποιότητα Δανειακού χαρτοφυλακίου

Η βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου του Συγκροτήματος, συνεχίζει να αποτελεί κύρια προτεραιότητα του Συγκροτήματος. Η υιοθέτηση του νομοθετικού πλαισίου για τις εκποιήσεις και την αφερεγγυότητα, σε συνδυασμό με τους βελτιωμένους οικονομικούς δείκτες της Κυπριακής οικονομίας, αποτελούν σημαντικά βήματα για την αντιμετώπιση των προβληματικών δανείων της Τράπεζας στην Κύπρο και τη βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου.

Τα δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών¹⁷ μειώθηκαν κατά €649 εκατ. κατά τη διάρκεια του γ' τριμήνου 2015 (5% τριμηνιαία μείωση), εκ των οποίων €369 εκατ. σχετίζονται με την πώληση της πλειοψηφίας των δραστηριοτήτων στη Ρωσία. Τα δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών ανήλθαν σε €11.998 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2015 και αντιπροσωπεύουν το 52% του συνόλου των δανείων (δείκτης δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών), σε σύγκριση με €12.646 εκατ. το προηγούμενο τρίμηνο. Το ποσοστό κάλυψης των δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών με προβλέψεις¹⁸ ανήλθε σε 41% στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, σε σύγκριση με 43% στις 30 Ιουνίου 2015 και 41% στις 30 Ιουνίου 2015 λαμβάνοντας υπόψη την πώληση της πλειοψηφίας των δραστηριοτήτων στη Ρωσία. Λαμβάνοντας υπόψη τις εμπράγματα εξασφαλίσεις σε εύλογη αξία, τα δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών καλύπτονται πλήρως. Το ποσοστό κάλυψης των δανείων σε καθυστέρηση πέραν

¹² Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου.

¹³ Οι πελατειακές ροές ορίζονται ως η μεταβολή στις καταθέσεις και στα δάνεια πελατών, λαμβάνοντας υπόψη, ανάμεσα σ' άλλα, προβλέψεις, διαγραφές, δεδουλευμένους τόκους, αναπροσαρμογές στην εύλογη αξία και συναλλαγματικές διακυμάνσεις.

¹⁴ Ο δείκτης δάνεια προς καταθέσεις στις 30 Ιουνίου 2015 δεν περιλαμβάνει δάνεια και καταθέσεις των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων, καθώς και των δραστηριοτήτων που αναγνωρίστηκαν ως ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση.

¹⁵ Βλέπε Υποσημείωση 3.

¹⁶ Περιλαμβάνει την πώληση της επένδυσης στη Marfin Diversified Strategy Fund Plc τον Απρίλιο 2015, την πρόωρη αποπληρωμή μέρους ομολόγου από την Κυπριακή Δημοκρατία στις αρχές Ιουνίου 2015 ύψους €750 εκατ. και την αποπληρωμή δανείων.

¹⁷ Βλέπε Υποσημείωση 2.

¹⁸ Βλέπε Υποσημείωση 4.

των 90 ημερών με προβλέψεις, λαμβάνοντας υπόψη τα μη αναγνωρισμένα έσοδα από τόκους στα συμβατικά υπόλοιπα των δανείων, σύμφωνα με τον υπολογισμό που ακολουθούν άλλες τράπεζες στην εγχώρια αγορά, ανέρχεται σε 52%¹⁹ στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, παραμένοντας στα ίδια επίπεδα, σε σύγκριση με τις 30 Ιουνίου 2015.

	30.09.2015		30.06.2015	
	(€ εκατ.)	% επί του συνόλου δανείων	(€ εκατ.)	% επί του συνόλου δανείων
Δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών	11.998	52%	12.646	53%
Εκ των οποίων:				
Απομειωμένα χωρίς καθυστέρηση	848	4%	969	4%
Απομειωμένα με καθυστέρηση λιγότερη των 90 ημερών	126	1%	212	1%

Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ΜΕΔ)²⁰ με βάση την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ) μειώθηκαν κατά €584 εκατ. (4% τριμηνιαία μείωση) και ανήλθαν σε €14.225 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2015 και αντιπροσωπεύουν το 62% του συνόλου των δανείων. Από τη μείωση, τα €412 εκατ. σχετίζονται με την πώληση της πλειοψηφίας των δραστηριοτήτων στη Ρωσία. Το ποσοστό κάλυψης των ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) με προβλέψεις ανήλθε σε 35% στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, σε σύγκριση με 36% στις 30 Ιουνίου 2015 και 35% στις 30 Ιουνίου 2015 λαμβάνοντας υπόψη την πώληση της πλειοψηφίας των δραστηριοτήτων στη Ρωσία.

	30.09.2015		30.06.2015	
	(€ εκατ.)	% επί του συνόλου δανείων	(€ εκατ.)	% επί του συνόλου δανείων
Μη εξυπηρετούμενα δάνεια (βάσει ΕΑΤ)	14.225	62%	14.809	62%
Εκ των οποίων:				
ΜΕΔ ρυθμισμένα χωρίς απομείωση και χωρίς καθυστέρηση	1.462	6%	1.338	6%
ΜΕΔ ρυθμισμένα χωρίς απομείωση και με καθυστέρηση λιγότερη των 90 ημερών	537	2%	527	2%

B.1.5 Ενημέρωση για τις μη κύριες δραστηριότητες

Ως μέρος της **στρατηγικής απομόχλευσής** της, η Τράπεζα ολοκλήρωσε τη διάθεση των θυγατρικών εξωτερικού που έχουν καθοριστεί για πώληση. Κατά τη διάρκεια του γ' τριμήνου 2015, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την πώληση της πλειοψηφίας των δραστηριοτήτων της στη Ρωσία περιλαμβανομένης και της θυγατρικής Τράπεζας CB Uniastrum Bank LLC. Με την πώληση αυτής της κύριας θυγατρικής τράπεζας στο εξωτερικό, το Συγκρότημα έχει μειώσει τον κίνδυνο στον ισολογισμό, και έχει εξαλείψει πιθανούς μελλοντικούς κινδύνους που σχετίζονται με τις τραπεζικές του δραστηριότητες στη Ρωσία, περιλαμβανομένου και του κινδύνου ρευστότητας.

Οι μη κύριες δραστηριότητες στο εξωτερικό στις 30 Σεπτεμβρίου 2015 έχουν ως ακολούθως:

- Ελλάδα: Η καθαρή έκθεση αποτελείται από (α) καθαρά στοιχεία που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό (εξαιρουμένων των ακινήτων από εκποιήσεις) ύψους €49 εκατ. (σε σύγκριση με €56 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2015), (β) 637 ακίνητα από εκποιήσεις λογιστικής αξίας €192 εκατ. (σε σύγκριση με 637 ακίνητα από εκποιήσεις λογιστικής αξίας €199 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2015), (γ) στοιχεία εκτός ισολογισμού ύψους €132 εκατ. (σε σύγκριση με €133 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2015) και (δ) έκθεση δανεισμού σε Ελληνικές οντότητες, η οποία αποτελεί μέρος των συνήθων εργασιών της Τράπεζας στην Κύπρο, ύψους €71 εκατ. (σε σύγκριση με €74 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2015) και έκθεση δανεισμού στην Κύπρο με εξασφαλίσεις στην Ελλάδα ύψους €68 εκατ. (σε σύγκριση με €66 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2015).
- Ρουμανία: Η συνολική καθαρή έκθεση ανέρχεται σε €354 εκατ. (σε σύγκριση με €368 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2015).
- Ρωσία: Μετά την πώληση της πλειοψηφίας των δραστηριοτήτων στη Ρωσία, η εναπομείνουσα καθαρή έκθεση (στοιχεία που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό και στοιχεία εκτός ισολογισμού) ανέρχεται σε €120 εκατ. η οποία περιλαμβάνει δάνεια πελατών και έκθεση ύψους €42 εκατ. που προέρχεται από αναβαλλόμενο μέρος συμφωνίας ανταλλαγής περιουσιακών στοιχείων, μέρος της συμφωνίας για την πώληση της Uniastrum Bank (σε σύγκριση με €155 εκατ.²¹ όπως την ανακοίνωση στις 25 Σεπτεμβρίου 2015), και αναμένεται να μειωθεί σταδιακά.

¹⁹ Βλέπε Υποσημείωση 5.

²⁰ Το 2014 η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ) δημοσίευσε τα πρότυπα αναφοράς για τις ρυθμίσεις και τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Σύμφωνα με τον ορισμό της ΕΑΤ, ένα δάνειο θεωρείται ως μη εξυπηρετούμενο αν πληρούνται τα πιο κάτω κριτήρια: (i) Δάνεια χρεωστών οι οποίοι έχουν αξιολογηθεί ότι αδυνατούν να αποπληρώσουν πλήρως τις υποχρεώσεις τους χωρίς την εκποίηση εξασφαλίσεων, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη καθυστέρησης, ή τον αριθμό ημερών σε καθυστέρηση, για παράδειγμα σε περίπτωση διαγραφής ή σε περίπτωση όπου η Τράπεζα έχει κινηθεί νομικά εναντίον του χρεώστη ή σε περίπτωση πτωχευσάντων πελατών, ή (ii) Δάνεια πελατών για τα οποία η Τράπεζα έχει προβεί σε ειδική πρόβλεψη, ή (iii) Δάνεια με σημαντική καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών, ή (iv) Εξυπηρετούμενα ρυθμισμένα δάνεια τα οποία έχουν τύχει αναδιάρθρωσης, ή (v) Εξυπηρετούμενα ρυθμισμένα δάνεια υπό επιτήρηση, τα οποία έχουν τύχει αναδιάρθρωσης και παρουσιάζουν καθυστερήσεις πέραν των 30 ημερών.

²¹ Αποτελείται από στοιχεία που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό ύψους €135 εκατ. και από στοιχεία εκτός ισολογισμού ύψους €20 εκατ. βάσει των τελευταίων δημοσιευμένων οικονομικών αποτελεσμάτων για το εξάμηνο που έληξε στις 30 Ιουνίου 2015.

B.2 Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων²²

Τα καθαρά έσοδα από τόκους του Συγκροτήματος και το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο για το εννιάμηνο 2015 ανήλθαν σε €644 εκατ. και 3,85% αντίστοιχα. Τόσο τα καθαρά έσοδα από τόκους, όσο και το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο συνεχίζουν να αντικατοπτρίζουν τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς στο Κυπριακό τραπεζικό σύστημα και τη σύνθεση της χρηματοδότησης του Συγκροτήματος, όπου το 22% του ισολογισμού χρηματοδοτείται από το Ευρωσύστημα (χρηματοδότηση από την ΕΚΤ και τον ΕΛΑ) στις 30 Σεπτεμβρίου 2015 (σε σύγκριση με 25% στις 30 Ιουνίου 2015). Τα καθαρά έσοδα από τόκους το γ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €205 εκατ., μειωμένα κατά 3% σε σύγκριση με €212 εκατ. για το β' τρίμηνο 2015. Η μείωση αυτή αντικατοπτρίζει την πλήρη επίδραση από την αποπληρωμή μέρους ομολόγου από την Κυπριακή Δημοκρατία στις αρχές Ιουνίου 2015 και τις ενέργειες απομόχλευσης.

Τα μη επιτοκιακά έσοδα για το εννιάμηνο του 2015 ανήλθαν σε €142 εκατ., με τα επαναλαμβανόμενα έσοδα να αποτελούνται από καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες ύψους €115 εκατ. και καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες €32 εκατ. Τα μη επιτοκιακά έσοδα για το γ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €46 εκατ. (σε σύγκριση με €49 εκατ. για το β' τρίμηνο 2015), με τα επαναλαμβανόμενα έσοδα να αποτελούνται από καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες ύψους €36 εκατ. και καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες ύψους €12 εκατ. Το υπόλοιπο μέρος των μη επιτοκιακών εσόδων (που αποτελείται από καθαρά κέρδη/(ζημιές) από διαπραγμάτευση συναλλάγματος, καθαρά κέρδη/(ζημιές) από άλλα χρηματοοικονομικά μέσα, (ζημιές)/κέρδη από επανεκτίμηση και διάθεση επενδύσεων σε ακίνητα, και λοιπά έσοδα) για το γ' τρίμηνο 2015 ανήλθε σε καθαρές ζημιές ύψους €2 εκατ., σε σύγκριση με καθαρά κέρδη ύψους €4 εκατ. για το β' τρίμηνο 2015. Οι ζημιές από την επανεκτίμηση και διάθεση επενδύσεων σε ακίνητα για το γ' τρίμηνο 2015 ύψους €13 εκατ. (σε σύγκριση με €16 εκατ. για το β' τρίμηνο 2015) αφορά κυρίως επανεκτιμήσεις επενδύσεων σε ακίνητα του Συγκροτήματος στην Κύπρο και την Ελλάδα. **Τα συνολικά έσοδα** για το εννιάμηνο 2015 ανήλθαν σε €786 εκατ. και για το γ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €251 εκατ., (σε σύγκριση με €261 εκατ. για το β' τρίμηνο 2015).

Τα συνολικά έξοδα για το εννιάμηνο 2015 ανήλθαν σε €296 εκατ., εκ των οποίων το 60% αφορά κόστος προσωπικού (€177 εκατ.) και το 40% αφορά άλλα λειτουργικά έξοδα (€119 εκατ.). Ο δείκτης κόστος προς έσοδα για το εννιάμηνο 2015 ανήλθε σε 38%. Τα συνολικά έξοδα για το γ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €102 εκατ., σε σύγκριση με €92 εκατ. για το β' τρίμηνο 2015, κυρίως λόγω των μειωμένων εξόδων μάρκετινγκ, συμβουλευτικών και επαγγελματικών εξόδων κατά τη διάρκεια του β' τριμήνου 2015. Ο δείκτης κόστος προς έσοδα για το γ' τρίμηνο 2015 ανήλθε σε 41%, σε σύγκριση με 35% το β' τρίμηνο 2015.

Η χρέωση προβλέψεων για απομείωση δανείων (συνεχιζόμενες δραστηριότητες) και τα κέρδη από αποαναγνώριση δανείων και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές δανείων που αποκτήθηκαν για το εννιάμηνο 2015 ανήλθαν σε €329 εκατ.²³ Η χρέωση προβλέψεων για απομείωση δανείων (συνεχιζόμενες δραστηριότητες) και τα κέρδη από αποαναγνώριση δανείων και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές δανείων που αποκτήθηκαν για το γ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €96 εκατ., σε σύγκριση με €123 εκατ. το β' τρίμηνο 2015. Τα κέρδη από αποαναγνώριση δανείων και οι αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές αφορούν αντιστροφή μέρους της αναπροσαρμογής στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε σχέση με τα δάνεια που αποκτήθηκαν από τη Λαϊκή Τράπεζα. Η αντιστροφή είναι αποτέλεσμα των αναθεωρημένων εκτιμήσεων σχετικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές, σε σύγκριση με τις ταμειακές ροές που αναμένονταν κατά την εξαγορά. Για σκοπούς παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου, η αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία θεωρείται μέρος των προβλέψεων και το Συγκρότημα εξετάζει και τα δύο ως ένα ενιαίο στοιχείο.

Η ετησιοποιημένη χρέωση προβλέψεων ως ποσοστό επί του συνόλου των δανείων για το εννιάμηνο 2015 ανήλθε σε 2,1%²⁴ επί του συνόλου των δανείων, σε σύγκριση με 2,2% το α' εξάμηνο 2015. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, οι συσσωρευμένες προβλέψεις, περιλαμβανομένης της αναπροσαρμογής στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση²⁵, ανήλθαν σε €4.933 εκατ. (σε σύγκριση με €5.381 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2015 και €5.140 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2014) και αντιπροσωπεύουν το 21,6% επί του συνόλου των δανείων (σε σύγκριση με 22,5% στις 30 Ιουνίου 2015 και 21,6% στις 31 Δεκεμβρίου 2014). Η μείωση σχετίζεται κυρίως με την πώληση της πλειοψηφίας των δραστηριοτήτων στη Ρωσία το γ' τρίμηνο 2015.

Οι απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για το εννιάμηνο 2015 ανήλθαν σε €37 εκατ., και σχετίζονται κυρίως με τις περαιτέρω απομειώσεις μη κύριων περιουσιακών στοιχείων στο εξωτερικό, ως μέρος των προσπαθειών της Τράπεζας για μείωση του κινδύνου στον ισολογισμό της.

²² Βλέπε Υποσημείωση 6.

²³ Βλέπε Υποσημείωση 8.

²⁴ Η χρέωση προβλέψεων επί του συνόλου των δανείων ορίζεται ως οι προβλέψεις για απομείωση δανείων, περιλαμβανομένου προβλέψεων για απομείωση των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων (σύνολο €635 εκατ.) μείον τα κέρδη από αποαναγνώριση δανείων και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές δανείων που αποκτήθηκαν (σύνολο €263 εκατ.), ως προς τον μέσο όρο του συνόλου των δανείων (όπως ορίζεται στην Υποσημείωση 3).

²⁵ Περιλαμβάνουν την αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε σχέση με τα δάνεια που αποκτήθηκαν από τη Λαϊκή Τράπεζα (η διαφορά μεταξύ του συμβατικού οφειλόμενου ποσού και της εύλογης αξίας των δανείων κατά την ημερομηνία εξαγοράς) και προβλέψεις για στοιχεία εκτός ισολογισμού (ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις).

Τα κέρδη μετά τη φορολογία από συνεχιζόμενες δραστηριότητες για το εννιάμηνο 2015 ανήλθαν σε €115 εκατ. Τα κέρδη μετά τη φορολογία από συνεχιζόμενες δραστηριότητες για το γ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €45 εκατ., σε σύγκριση με €15 εκατ. το β' τρίμηνο 2015.

Τα έξοδα αναδιάρθρωσης για το εννιάμηνο 2015 ανήλθαν σε €27 εκατ. εκ των οποίων €14 εκατ. σχετίζονται με το β' τρίμηνο 2015, κυρίως λόγω των αυξημένων επαγγελματικών και συμβουλευτικών εξόδων που αφορούν την αναδιάρθρωση και την πώληση μη κύριων δραστηριοτήτων.

Οι ζημιές από ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση/μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες για το εννιάμηνο 2015 ανήλθαν σε €38 εκατ., και σχετίζονται κυρίως με τις δραστηριότητες στη Ρωσία. **Οι καθαρές ζημιές από πώληση μη κύριων περιουσιακών στοιχείων** για το γ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €18 εκατ.

Τα κέρδη μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Τράπεζας για το εννιάμηνο 2015 ανήλθαν σε €73 εκατ. Τα κέρδη μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Τράπεζας για το γ' τρίμηνο 2015 ανήλθαν σε €13 εκατ., σε σύγκριση με κέρδη ύψους €31 εκατ. για το β' τρίμηνο 2015.

Γ. Προοπτικές

Το Συγκρότημα συνεχίζει να επικεντρώνεται στην υλοποίηση των στρατηγικών του στόχων με σκοπό να καταστεί ένα **πιο δυνατό ίδρυμα, ικανό να στηρίξει την ανάκαμψη της Κυπριακής οικονομίας** και να δημιουργήσει αξία για τους μετόχους του στο μεσοπρόθεσμο διάστημα.

Οι βασικοί στρατηγικοί πυλώνες της Τράπεζας είναι:

- **Περιορισμός της επιδείνωσης και αναστροφή της αυξητικής τάσης** του προβληματικού δανειακού χαρτοφυλακίου.
- **Περαιτέρω μείωση του ELA και ομαλοποίηση της χρηματοδοτικής δομής** του Συγκροτήματος.
- **Επικέντρωση στις κύριες δραστηριότητες στην Κύπρο** μέσω της χρηματοδότησης υποσχόμενων τομέων της οικονομίας και έξοδος από μη κύριες αγορές.
- **Επίτευξη ενός ορθολογιστικού μοντέλου λειτουργίας**, διευρύνοντας τα κανάλια εξυπηρέτησης πελατών με στόχο τη μείωση των λειτουργικών εξόδων.
- **Διατήρηση της κεφαλαιακής επάρκειας** του Συγκροτήματος με την εσωτερική δημιουργία κεφαλαίων μέσω της κερδοφορίας, της απομόχλευσης και της πώλησης μη κύριων περιουσιακών στοιχείων.
- **Δημιουργία αξίας** για τους μετόχους και για άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.

Με τις δραστηριότητες στην Κύπρο να αντιπροσωπεύουν το 92% των δανείων και το 89% των καταθέσεων του Συγκροτήματος, **η χρηματοοικονομική επίδοση της Τράπεζας είναι άμεσα συνδεδεμένη με το οικονομικό και λειτουργικό περιβάλλον στην Κύπρο**. Μετά από τρία χρόνια ύφεσης, η Κυπριακή οικονομία αναπτύχθηκε κατά 0,6% το β' τρίμηνο 2015, σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2014, με την ανάπτυξη να οφείλεται κυρίως στην αυξημένη ζήτηση στον ιδιωτικό τομέα και να υποστηρίζεται από την αποδυνάμωση του ευρώ και τις μειωμένες τιμές ενέργειας. Σύμφωνα με την Προκαταρκτική Εκτίμηση²⁶ που δημοσιεύτηκε στις 13 Νοεμβρίου 2015, το πραγματικό ΑΕΠ για το γ' τρίμηνο 2015 έχει αυξηθεί κατά 2,2%, σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2014, λαμβάνοντας υπόψη τις εποχικές διακυμάνσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στις φθινοπωρινές της οικονομικές προβλέψεις για την Κύπρο, αναθεώρησε τις προβλέψεις της για την αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ για το έτος 2015 στο 1,2%, από 0,5%. Συγκεκριμένα, η ανάπτυξη οφείλεται κυρίως στην εγχώρια ζήτηση, ενώ η αγορά εργασίας αναμένεται να βελτιωθεί. Η βελτίωση της Κυπριακής οικονομίας αναγνωρίστηκε από το διεθνή οίκο πιστοληπτικής αξιολόγησης, Moody's Investors Service, ο οποίος αναβάθμισε την πιστοληπτική αξιολόγηση της Κύπρου σε B1 από B3, στις 13 Νοεμβρίου 2015. Σύμφωνα με τον οίκο Moody's, οι κύριοι παράγοντες που οδήγησαν στην αναβάθμιση, ήταν η ταχύτερη από ότι αναμενόταν ανάκαμψη της οικονομίας και η σταθερή υπεραπόδοση των δημοσιονομικών στόχων που είχαν ως αποτέλεσμα την ταχύτερη αντιστροφή του δημόσιου χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ.

Στο μέλλον, η ανάπτυξη της οικονομίας θα εξαρτηθεί από την ευελιξία της οικονομίας όπως αποδεικνύεται από τη μείωση των τιμών και των μισθών, την ανθεκτικότητα συγκεκριμένων τομέων της οικονομίας (όπως ο τομέας του τουρισμού και ο τομέας παροχής διεθνών υπηρεσιών), την ενδυνάμωση της εμπιστοσύνης στην εγχώρια οικονομία και τις τάσεις σταθεροποίησης στον τραπεζικό τομέα. Η συνεχιζόμενη πρόοδος των κυπριακών αρχών στην εφαρμογή του προγράμματος οικονομικής σταθερότητας, όπως συμφωνήθηκε με την Τρόικα, περιλαμβανομένης της καλής δημοσιονομικής επίδοσης με θετικές επιπτώσεις στη βιωσιμότητα του χρέους, η σταδιακή ομαλοποίηση των χρηματοπιστωτικών συνθηκών, καθώς και η βελτίωση της χρηματοδότησης του κράτους μετά την άντληση €2 δις. από τις αγορές το 2015, αναμένεται να οδηγήσει σε έξοδο από το πρόγραμμα που συμφωνήθηκε με την Τρόικα. Παράγοντες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν θετικά την οικονομία σχετίζονται με την περεταίρω μείωση των τιμών ενέργειας, τις θετικές επιπτώσεις από την αποδυνάμωση του ευρώ καθώς και την περεταίρω αύξηση στις αφίξεις τουριστών. Οι παράγοντες αυτοί θα μπορούσαν να στηρίξουν την κατανάλωση στον ιδιωτικό τομέα και τις εξαγωγές περισσότερο απ' ό,τι αναμένεται. Οι παράγοντες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την οικονομία σχετίζονται με τις κυρώσεις κατά της Ρωσίας και την πρόσφατη διατάραξη των σχέσεων μεταξύ των εμπορικών εταίρων. Επιπλέον, μια αργή μείωση των προβληματικών δανείων θα μπορούσε να οδηγήσει σε μια πιο παρατεταμένη περίοδο πιστωτικής ασφυξίας, η οποία θα μπορούσε να περιορίσει την ανάκαμψη.

Η αντιμετώπιση των προβληματικών δανείων της Τράπεζας αποτελεί κορυφαία προτεραιότητα και είναι υψίστης σημασίας ζήτημα για τη Διοίκηση της Τράπεζας. Η Διεύθυνση Αναδιάρθρωσης και Ανάκτησης Χρεών (ΔΑΑΧ) σημειώνει πρόοδο στη διαχείριση του προβληματικού της δανειακού χαρτοφυλακίου. Η υιοθέτηση του νομοθετικού πλαισίου για τις εκποιήσεις και την αφερεγγυότητα, αποτελούν σημαντικά βήματα για την αντιμετώπιση των προβληματικών δανείων της Τράπεζας στην Κύπρο και τη βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου. Άλλες σημαντικές ενέργειες από τις αρμόδιες αρχές που θα μπορούσαν να βοηθήσουν στη μείωση των μην εξυπηρετούμενων δανείων περιλαμβάνουν την υιοθέτηση της νέας νομοθεσίας που επιτρέπει την πώληση και την τιτλοποίηση δανείων. Όσο πιο σύντομα οι Κυπριακές τράπεζες αντιμετωπίσουν το υψηλό επίπεδο των προβληματικών δανείων, τόσο πιο γρήγορα θα είναι σε θέση να συμβάλουν στην ανάκαμψη της Κυπριακής οικονομίας, μέσω της χρηματοδότησης φερέγγυων νοικοκυριών και επιχειρήσεων.

²⁶ Βάσει της Στατιστικής Υπηρεσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Προκειμένου να ομαλοποιήσει τη χρηματοδοτική της δομή, η Τράπεζα εντείνει τις προσπάθειές της για προσέλκυση νέων καταθέσεων. Παράλληλα, η σημαντική βελτίωση της κεφαλαιακής θέσης της Τράπεζας και η συνολικά βελτιωμένη χρηματοοικονομική της θέση **αυξάνουν τις επιλογές χρηματοδότησής της και θα διευκολύνουν την πρόσβασή της στις διεθνείς αγορές.** Ανάλογα με τις συνθήκες αγοράς και το επενδυτικό ενδιαφέρον, η Τράπεζα θα εξετάσει το ενδεχόμενο άντλησης χρηματοδότησης από τις διεθνείς χρηματαγορές και θα χρησιμοποιήσει τα έσοδα για τη μείωση της χρηματοδότησης από τον ΕΛΑ. Πρόσφατα, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την τροποποίηση των όρων του Προγράμματος Καλυμμένων Ομολόγων για μετατροπή των καλυμμένων ομολόγων σε conditional-pass-through καλυμμένα ομόλογα και για αύξηση της υπερκάλυψης. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την αναβάθμιση των διακρατούμενων καλυμμένων ομολόγων σε Baa3 από B1. Μετά από την αναβάθμιση της πιστοληπτικής τους αξιολόγησης σε επενδυτική κατηγορία (investment grade), τα καλυμμένα ομόλογα έχουν γίνει αποδεκτά περιουσιακά στοιχεία για πιστοδοτικές πράξεις του Ευρωσυστήματος και, ως εκ τούτου, έχουν χρησιμοποιηθεί ως εξασφάλιση για δανεισμό από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Με την συναλλαγή αυτή, η Τράπεζα κατάφερε να αντλήσει €550 εκατ. από την ΕΚΤ, για την αποπληρωμή χρηματοδότησης από τον ΕΛΑ. Πριν την αναβάθμισή τους, τα καλυμμένα ομόλογα χρησιμοποιούντο ως εξασφάλιση για χρηματοδότηση από τον ΕΛΑ. Ενόψει των οικονομικών προκλήσεων, η Τράπεζα διαθέτει σημαντικά αποθέματα ρευστότητας. Μόλις ομαλοποιηθούν οι συνθήκες αγοράς, η Τράπεζα αναμένεται να χρησιμοποιήσει μέρος των αποθεμάτων ρευστότητας για την περαιτέρω αποπληρωμή του ΕΛΑ.

Παρά τα γεγονότα του Μαρτίου 2013 και τις επιπτώσεις τους σε αυτήν, η Τράπεζα παραμένει ο μεγαλύτερος χρηματοοικονομικός οργανισμός στην Κύπρο. Οι σημαντικές βελτιώσεις στη χρηματοοικονομική και λειτουργική της θέση, που έχουν επιτευχθεί κατά τη διάρκεια των τελευταίων δύο ετών, επιτρέπουν στην Τράπεζα **να εδραιώσει και να ενισχύσει την ηγετική της θέση στο Κυπριακό τραπεζικό σύστημα και να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην ανάκαμψη της Κυπριακής οικονομίας.** Η ενισχυμένη κεφαλαιακή της θέση και η βελτίωση της ρευστότητας της Τράπεζας υποβοηθούν τις προσπάθειες **χρηματοδότησης υποσχόμενων τομέων της εγχώριας οικονομίας που αναμένεται να στηρίξουν και να διαφοροποιήσουν περαιτέρω την οικονομική δραστηριότητα.** Η Τράπεζα επικεντρώνεται στη διαφοροποίηση των εσόδων της, αναπτύσσοντας περαιτέρω τις δραστηριότητες με έσοδα από προμήθειες, όπως τις διεθνείς επιχειρηματικές υπηρεσίες και τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων. Επιπρόσθετα, ο ηγετικός ρόλος της Τράπεζας στον ασφαλιστικό τομέα στην Κύπρο, αποφέρει επαναλαμβανόμενα έσοδα που διαφοροποιούν την πηγή εσόδων της Τράπεζας.

Στο πλαίσιο της στρατηγικής απομόχλευσής της και μέσω συγκεκριμένων, στοχευμένων και έγκαιρων ενεργειών, η Τράπεζα κατάφερε να μειώσει τον κίνδυνο στον ισολογισμό της, να ενισχύσει τη ρευστότητά της και να βελτιώσει την κεφαλαιακή της θέση μέσω της διάθεσης μη κύριων δραστηριοτήτων. Με την πώληση της πλειοψηφίας των δραστηριοτήτων στη Ρωσία, περιλαμβανομένης και της θυγατρικής Τράπεζας CB Uniastrum Bank LLC, το Σεπτέμβριο 2015, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε τη διάθεση των θυγατρικών τραπεζών του εξωτερικού που έχουν καθοριστεί για πώληση. Μέσω αυτής της συναλλαγής, η εναπομείνουσα έκθεση του Συγκροτήματος στη Ρωσία, αναμένεται να μειωθεί σταδιακά. Επιπλέον, η Τράπεζα προχωρεί σε ενέργειες μείωσης του δανειακού χαρτοφυλακίου και του χαρτοφυλακίου ακινήτων στη Ρουμανία, και συνεχίζει τις προσπάθειες για διάθεση ακινήτων στην Κύπρο και την Ελλάδα.

Η ενισχυμένη κεφαλαιακή θέση της Τράπεζας ενισχύει την εμπιστοσύνη των πελατών και των άλλων ενδιαφερόμενων μερών προς την Τράπεζα, όπως αποδεικνύεται από τις πελατειακές εισροές που έχουν παρατηρηθεί τα τελευταία τρίμηνα και το αυξανόμενο μερίδιο αγοράς στις καταθέσεις. Μελλοντικά, η Τράπεζα θα συνεχίσει **να διασφαλίζει τη διατήρηση της κατάλληλης κεφαλαιακής επάρκειας**, λαμβάνοντας υπόψη το προφίλ κινδύνου της Τράπεζας, το υψηλό επίπεδο των προβληματικών δανείων, την έκθεση στις μη κύριες δραστηριότητες στο εξωτερικό, τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει, καθώς και το οικονομικό και νομοθετικό περιβάλλον. Επιπρόσθετα, η κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας θα λαμβάνει υπόψη τον συνεχή εποπτικό διάλογο με την ΕΚΤ σε σχέση με τη ΔΕΕΑ. Τέλος, η οποιαδήποτε πώληση μη κύριων στοιχείων ενεργητικού θα λαμβάνει υπόψη τις επιπτώσεις στα κεφάλαια, καθώς και τη μείωση κινδύνου στον ισολογισμό της Τράπεζας.

Δ. Κύριοι Δείκτες Απόδοσης και έκθεση προόδου Σχεδίου Αναδιάρθρωσης

Μετά από διαβούλευση με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ) το 2013, έχουν επιλεγεί οι ακόλουθοι **Κύριοι Δείκτες Απόδοσης (Δείκτες)**, περιλαμβανομένων των μεσοπρόθεσμων στόχων, που αντιπροσωπεύουν τις προτεραιότητες του Συγκροτήματος: Ποιότητα του Δανειακού Χαρτοφυλακίου, Χρηματοδότηση, Κεφάλαιο και Αποδοτικότητα. Οι Δείκτες αυτοί θα δημοσιεύονται σε τριμηνιαία βάση, προκειμένου το κοινό να μπορεί να αξιολογεί την πρόοδο του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης²⁷ και τις οικονομικές επιδόσεις του Συγκροτήματος.

Ο ακόλουθος πίνακας δείχνει τους προαναφερόμενους Δείκτες, τους μεσοπρόθεσμους στόχους για κάθε Δείκτη (καθορίστηκαν για τον Δεκέμβριο του 2017, που είναι το τέλος του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης) και τα τελευταία στοιχεία για κάθε Δείκτη.

Κύριοι Δείκτες Απόδοσης Συγκροτήματος όπως συμφωνήθηκαν με την ΚΤΚ κάτω από το Σχέδιο Αναδιάρθρωσης της Τράπεζας		Δεκέμβριος 2014	Σεπτέμβριος 2015	Μεσοπρόθεσμος Στόχος Δεκ-17
Ποιότητα Δανειακού Χαρτοφυλακίου	Ποσοστό κάλυψης των δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών με προβλέψεις	41%	41%	>50%
	Χρέωση προβλέψεων ως ποσοστό των χορηγήσεων (Cost of Risk) (σε ετήσια βάση)	3,6%	2,1% ²⁸	<1,5%
	Δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών (€ εκατ.)	12.653	11.998	<10.000
Χρηματοδότηση	Δείκτης δανείων (μετά τις προβλέψεις) προς καταθέσεις	141%	132%	<150%
Κεφάλαιο	Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (με μεταβατικές διατάξεις)	14,0%	15,6%	>10%
	Δείκτης Μόχλευσης (Σύνολο Περιουσιακών Στοιχείων/Ίδια Κεφάλαια)	7,7x	6,9x	<12x
Αποδοτικότητα	Δείκτης κόστος προς έσοδα (σε ετήσια βάση)	36%	38%	<45%
	Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (σε ετήσια βάση)	3,94%	3,85%	>2,5%
	Καταστήματα στην Κύπρο	130	129	125
	Υπάλληλοι Συγκροτήματος στην Κύπρο	4.334	4.341	<4.100

Δ.1 Σχόλια για την εξέλιξη των Κύριων Δεικτών Απόδοσης

Ποιότητα Δανειακού Χαρτοφυλακίου

Το ποσοστό κάλυψης των δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών με προβλέψεις ανήλθε στο 41% στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, με την ετησιοποιημένη χρέωση προβλέψεων ως ποσοστό των χορηγήσεων για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2015 να ανέρχεται σε 2,1%²⁹, σε σχέση με 3,6% για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2014.

Χρηματοδότηση

Ο δείκτης δανείων (μετά τις προβλέψεις) προς καταθέσεις βελτιώθηκε και έφτασε το 132% στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, σε σχέση με 141% στις 31 Δεκεμβρίου 2014.

Κεφάλαια

Ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (με μεταβατικές διατάξεις) ανήλθε σε 15,6% στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, σε σχέση με 14,0% στις 31 Δεκεμβρίου 2014. Ο δείκτης Μόχλευσης βελτιώθηκε ελαφρώς και διαμορφώθηκε σε 6,9x στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, σε σχέση με 7,7x στις 31 Δεκεμβρίου 2014.

Αποδοτικότητα

²⁷ Εξωγενείς παράγοντες, όπως η αδυναμία εφαρμογής διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων όπως ζητήθηκαν από την Τρόικα, οι οποίες θα μπορούσαν να επηρεάσουν και/ή να καθυστερήσουν την εκταμίευση της οικονομικής βοήθειας προς την Κύπρο, βαθύτερη και παρατεταμένη οικονομική ύφεση, περαιτέρω σημαντική αύξηση της ανεργίας, ραγδαία μείωση στις τιμές των ακινήτων, καθώς και παράγοντες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την εύθραυστη εμπιστοσύνη των πελατών και να καθυστερήσουν την επιστροφή της εμπιστοσύνης στο τραπεζικό σύστημα της Κύπρου, μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά την υλοποίηση του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης.

²⁸ Βλέπε Υποσημείωση 24.

²⁹ Βλέπε Υποσημείωση 24.

Ο δείκτης κόστος προς έσοδα για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2015 ανήλθε σε 38%, σε σύγκριση με 36% για το έτος 2014. Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2015 ανήλθε σε 3,85%, σε σύγκριση με 3,94% για το έτος 2014. Ο αριθμός των υπαλλήλων του Συγκροτήματος στην Κύπρο ανερχόταν σε 4.341 στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, σε σύγκριση με 4.334 στις 31 Δεκεμβρίου 2014.

Δ.2 Σχόλια για την πρόοδο της υλοποίησης του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης

Διεύθυνση Αναδιάρθρωσης και Ανάκτησης Χρεών (ΔΑΑΧ)

Η ΔΑΑΧ είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση €11,5 δις μεγάλων ή προβληματικών δανείων στην Κύπρο με δυναμικό της τάξης των 500 περίπου ατόμων. Τα τελευταία δύο χρόνια, η Τράπεζα ενίσχυσε τις ενέργειές της μέσω μιας ξεκάθαρης στρατηγικής και διαδικασιών αναδιάρθρωσης, και δια μέσου επικεντρωμένων εκστρατειών για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων τμημάτων του χαρτοφυλακίου. Εξατομικευμένες ενέργειες και στοχευμένες εκστρατείες για κάθε τμήμα έχουν υλοποιηθεί μαζί με εξατομικευμένα προϊόντα που βασίζονται στις ανάγκες του κάθε τμήματος. Η υιοθέτηση της νομοθεσίας για τις εκποιήσεις και του πλαισίου αφερεγγυότητας έχει εξαλείψει την αβεβαιότητα των προηγούμενων μηνών και θα αυξήσει την προθυμία των πελατών για συνεργασία. Οι ενέργειες της ΔΑΑΧ εντείνουν τις προσπάθειες της Τράπεζας στην αντιμετώπιση των δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών.

Περαιτέρω πρόοδος έχει επιτευχθεί στο επίπεδο αναδιρθρώσεων των εργασιών της Τράπεζας στην Κύπρο. Περίπου €885 εκατ. δάνεια έχουν αναδιρθρωθεί κατά το γ' τρίμηνο 2015, από τα οποία περίπου €453 εκατ. είχαν κατηγοριοποιηθεί ως αναδιρθρωμένα στις 30 Ιουνίου 2015. Επιπρόσθετα, περίπου €512 εκατ. από τα δάνεια που είχαν κατηγοριοποιηθεί ως αναδιρθρωμένα στις 30 Ιουνίου 2015, δεν ικανοποιούσαν τα κριτήρια κατηγοριοποίησης τους ως αναδιρθρωμένα στις 30 Σεπτεμβρίου 2015. Ως εκ τούτου, τα αναδιρθρωμένα δάνεια ανήλθαν σε €8,2 δις³⁰ στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, σε σύγκριση με €8,4 δις στις 30 Ιουνίου 2015. Μέχρι στιγμής υπήρξε αυξημένη δραστηριότητα στην αναδιάρθρωση δανείων στον τομέα των μεγάλων επιχειρήσεων, όπου 42%³¹ του συνόλου των δανείων σε μεγάλες επιχειρήσεις στις 30 Σεπτεμβρίου 2015 έχουν τύχει αναδιάρθρωσης. Στους τομείς των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και στους ιδιώτες - στεγαστικά δάνεια, 38% και 40% αντίστοιχα του συνόλου των δανείων στον κάθε τομέα έχουν τύχει αναδιάρθρωσης.

Απομόχλευση

Τον Σεπτέμβριο του 2015, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την πώληση της πλειοψηφίας των δραστηριοτήτων της στη Ρωσία, που αποτελείται από (i) το ποσοστό συμμετοχής³² της στη θυγατρική τράπεζα στη Ρωσία, CB Uniastrum Bank LLC, ύψους 80%, και το ποσοστό συμμετοχής της στη θυγατρική εταιρεία χρηματοδοτικών μισθώσεων στη Ρωσία, Leasing Company Uniastrum Leasing LLC, ύψους 80%, και (ii) ορισμένα δανειακά ανοίγματα στη Ρωσία. Με την πώληση αυτή το Συγκρότημα μειώνει τους κινδύνους στον ισολογισμό κατά περίπου €600 εκατ. και τα σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία κατά περίπου €550 εκατ. Η πώληση βελτιώνει την εποπτική κεφαλαιακή θέση του Συγκροτήματος, με θετική επίδραση περίπου 30 μονάδων βάσης στον Δείκτη Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1. Η εναπομείνουσα καθαρή έκθεση (στοιχεία που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό και στοιχεία εκτός ισολογισμού) του Συγκροτήματος στη Ρωσία μετά την ολοκλήρωση της πώλησης ανέρχεται σε €120 εκατ. και αναμένεται να μειωθεί με την πάροδο του χρόνου.

Επιπλέον, η Τράπεζα προχωρεί σε ενέργειες μείωσης του δανειακού χαρτοφυλακίου και του χαρτοφυλακίου ακινήτων στη Ρουμανία και συνεχίζει τις προσπάθειες για διάθεση ακινήτων στην Κύπρο και την Ελλάδα.

³⁰ Τα αναδιρθρωμένα δάνεια αναφέρονται μετά την αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε σχέση με τα δάνεια που αποκτήθηκαν από τη Λαϊκή Τράπεζα (η διαφορά μεταξύ του συμβατικού οφειλόμενου ποσού και της εύλογης αξίας των δανείων κατά την ημερομηνία της εξαγοράς) ύψους €548 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2015 (σε σύγκριση με €611 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2015) και περιλαμβάνουν τα δάνεια των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων, καθώς και των δραστηριοτήτων που αναγνωρίστηκαν ως ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση.

³¹ Πριν την αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε σχέση με τα δάνεια που αποκτήθηκαν από τη Λαϊκή Τράπεζα (η διαφορά μεταξύ του συμβατικού οφειλόμενου ποσού και της εύλογης αξίας των δανείων κατά την ημερομηνία της εξαγοράς) ύψους €1.266 εκατ. για τα συνολικά δάνεια και €548 εκατ. για τα αναδιρθρωμένα δάνεια στις 30 Σεπτεμβρίου 2015 (σε σύγκριση με €1.351 εκατ. για τα συνολικά δάνεια και €611 εκατ. για τα αναδιρθρωμένα δάνεια στις 30 Ιουνίου 2015) και περιλαμβάνουν τα δάνεια των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων, καθώς και των δραστηριοτήτων που αναγνωρίστηκαν ως ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση.

³² Μέσω της ενδιάμεσης θυγατρικής BOC Russia (Holdings) Limited, η οποία κατέχει εξ' ολοκλήρου το κεφάλαιο της CB Uniastrum Bank LLC και της Leasing Company Uniastrum Leasing LLC.

Ε. Παράρτημα

Από το δ' τρίμηνο 2014, οι εργασίες του Συγκροτήματος στη Ρωσία αναγνωρίζονται ως ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση και έχουν παρουσιαστεί ως μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5. Τον Σεπτέμβριο 2015, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την πώληση της πλειοψηφίας των δραστηριοτήτων της στη Ρωσία. Το υπόλοιπο μέρος των δραστηριοτήτων που δεν έχει πωληθεί έχει παύσει να αναγνωρίζεται ως ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση και έχει κατηγοριοποιηθεί ως συνεχιζόμενες δραστηριότητες. Επιπρόσθετα, οι συγκριτικές πληροφορίες έχουν επαναταξινομηθεί για να αντικατοπτρίζουν την αλλαγή στην παρουσίαση των ζημιών απομείωσης άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών μέσων και των αποτελεσμάτων από τη μεταβολή στην εύλογη αξία και πωλήσεις επενδύσεων σε ακίνητα στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Η παρουσίαση των 'Κερδών από αποαναγνώριση δανείων και αλλαγών στις αναμενόμενες ταμειακές ροές για δάνεια που αποκτήθηκαν' έχει αλλάξει ώστε να παρουσιάζονται σε συνάρτηση με τις 'Προβλέψεις για απομείωση δανείων' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Η Εταιρία θεωρεί, ότι αυτή η παρουσίαση είναι πιο σχετική αφού θεωρεί ότι τέτοια κέρδη και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές (κυρίως προέρχονται από την αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση των δανείων που αποκτήθηκαν) σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο. Αυτή η αλλαγή στην παρουσίαση δεν έχει κανένα αντίκτυπο στα κέρδη της περιόδου.

Ενοποιημένος Λογαριασμός Αποτελεσμάτων						
€ εκατ.	Εννιάμηνο 2015	Εννιάμηνο 2014 (επαναπαρουσίαση)³³	ετήσια ±%	γ' τρίμηνο 2015	β' τρίμηνο 2015 (επανα- παρουσίαση)³⁴	τριμηνιαία ±%
Καθαρά έσοδα από τόκους	644	743	-13%	205	212	-3%
Καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες	115	117	-1%	36	36	-
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από άλλα χρηματοοικονομικά μέσα	18	(4)	-	7	14	-50%
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	32	35	-10%	12	9	35%
(Ζημιές)/κέρδη από επανεκτίμηση και διάθεση επενδύσεων σε ακίνητα	(36)	(3)	-	(13)	(16)	-20%
Λοιπά έσοδα	13	8	67%	4	6	-43%
Σύνολο εσόδων	786	896	-12%	251	261	-4%
Κόστος προσωπικού	(177)	(176)	-	(59)	(59)	-1%
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(119)	(136)	-12%	(43)	(33)	33%
Σύνολο εξόδων	(296)	(312)	-5%	(102)	(92)	11%
Κέρδη πριν τις προβλέψεις και απομειώσεις, τα κέρδη από αποαναγνώριση δανείων και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές στα δάνεια που αποκτήθηκαν, τα έξοδα αναδιάρθρωσης και τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	490	584	-16%	149	169	-12%
Κέρδη από αποαναγνώριση δανείων και αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές για δάνεια που αποκτήθηκαν	263	18	-	33	187	-82%
Προβλέψεις για απομείωση δανείων	(592)	(418)	42%	(129)	(310)	-59%
Προβλέψεις για απομείωση δανείων μείον κέρδη από αποαναγνώριση δανείων	(329)	(400)	-18%	(96)	(123)	-23%
Απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(37)	(38)	-1%	(6)	(30)	-80%
Μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών και κοινοπραξιών	3	2	122%	1	1	-
Κέρδη πριν τη φορολογία, τα έξοδα αναδιάρθρωσης και τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	127	148	-14%	48	17	181%
Φορολογία	(18)	(10)	76%	(8)	(3)	186%
Κέρδη που αναλογούν σε δικαιώματα μειοψηφίας	6	2	-	5	1	441%
Κέρδη μετά τη φορολογία, πριν τα έξοδα αναδιάρθρωσης, τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες και την πώληση μη κύριων δραστηριοτήτων	115	140	-18%	45	15	195%
Έξοδα αναδιάρθρωσης	(27)	(32)	-16%	(5)	(14)	-60%
Ζημιές από ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση/μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(38)	(92)	-58%	(9)	(11)	-17%
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από πώληση μη κύριων περιουσιακών στοιχείων	23	60	-61%	(18)	41	-143%
Κέρδη μετά τη φορολογία	73	76	-3%	13	31	-59%

³³ Βλέπε Σημείωση 4.2 στις Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2015, Συγκριτικές πληροφορίες.

³⁴ Βλέπε Υποσημείωση 33.

Συνοπτικός Ενοποιημένος Ισολογισμός			
€ εκατ.	30.09.2015	31.12.2014 (επαναπαρουσίαση) ³⁵	±%
Μετρητά και καταθέσεις με Κεντρικές Τράπεζες	986	1.139	-13%
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	1.399	1.647	-15%
Ομόλογα, κρατικά αξιόγραφα και μετοχές	1.428	2.541	-44%
Καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	17.980	18.168	-1%
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	2.381	2.378	-
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση	23	916	-97%
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	24.197	26.789	-10%
Καταθέσεις από τράπεζες	323	162	99%
Χρηματοδότηση από Κεντρικές Τράπεζες	5.403	8.284	-35%
Συμφωνίες επαναγοράς	368	580	-37%
Καταθέσεις πελατών	13.608	12.624	8%
Ομολογιακά δάνεια	1	1	1%
Άλλες υποχρεώσεις	956	1.046	-9%
Μη κυκλοφορούσες υποχρεώσεις και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση	-	611	-
Σύνολο υποχρεώσεων	20.659	23.308	-11%
Μετοχικό κεφάλαιο	892	892	-
Αποθεματικό από μείωση κεφαλαίου και αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	2.505	2.505	-
Αποθεματικά επανεκτίμησης και άλλα αποθεματικά	208	147	41%
Συσσωρευμένες ζημιές	(87)	(79)	10%
Ίδια κεφάλαια ιδιοκτητών της Τράπεζας	3.518	3.465	2%
Δικαιώματα μειοψηφίας	20	16	26%
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	3.538	3.481	2%
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	24.197	26.789	-10%

³⁶ Βλέπε Υποσημείωση 33.

Κύρια Στοιχεία και Δείκτες Ισολογισμού - πριν την κατηγοριοποίηση των δραστηριοτήτων στη Ρωσία ως ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση			
	30.09.2015	31.12.2014	±%
Δάνεια (€ εκατ.)	22.863	23.772	-4%
Καταθέσεις πελατών (€ εκατ.)	13.608	13.169	3%
Δείκτης δανείων (μετά τις προβλέψεις) προς καταθέσεις	132%	141%	-9 ε.μ.*
Ποσοστό δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών	52%	53%	-1 ε.μ.*
Δείκτης κάλυψης δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών με προβλέψεις ³⁶	41%	41%	-

* ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

Κεφάλαια	30.09.2015	31.12.2014	±%
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (με μεταβατικές διατάξεις)	15,6%	14,0%	1,6 ε.μ.*
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	15,7%	14,2%	1,5 ε.μ.*
Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία (€ εκατ.)	20.717	22.715	-9%

* ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

Κύριοι Δείκτες Απόδοσης				
	γ' τρίμηνο 2015	β' τρίμηνο 2015	τριμηνιαία ±%	α' τρίμηνο 2015
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο	3,70%	3,79%	-0,09 ε.μ.*	3,94%
Δείκτης κόστος προς έσοδα	41%	35%	6 ε.μ.*	37%
Απόδοση επί των περιουσιακών στοιχείων	0,2%	0,5%	-0,30 ε.μ.*	0,4%
Απόδοση επί των ιδίων κεφαλαίων	1,5%	3,6%	-2,1 ε.μ.*	3,3%
Βασικά κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή (€ σεντ)	0,15	0,36	-0,21	0,32

* ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

Σημειώσεις στα Οικονομικά Αποτελέσματα του Συγκροτήματος για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2015:

Οι Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2015 είναι διαθέσιμες στο Εγγεγραμμένο Γραφείο της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (στην Οδό Στασίνου 51, Αγ. Παρασκευή, Στρόβολος, Τ.Θ. 24884, 1398 Λευκωσία, Κύπρος) και στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος www.bankofcyprus.com (Σχέσεις Επενδυτών).

Οι Ενδιάμεσες Συνοπτικές Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2015 έχουν επισκοπηθεί από τους εξωτερικούς ελεγκτές της Τράπεζας.

Η ανακοίνωση και η παρουσίαση των Οικονομικών Αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2015 έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος www.bankofcyprus.com (Σχέσεις Επενδυτών).

³⁶ Βλέπε Υποσημείωση 4.